

Asia: VN/30163/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

Visio

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?
Kyllä / En. Jos ette, kuvaillkaa mahdolliset muutostarpeet.**

Kyllä

Mahdolliset muutostarpeet.

-

Tavoitteet

Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

Jos vastasitte en, kuvaillkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.

-

Toimenpide-ehdotukset

Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).

Kansainvälistyvä kulttuuri [Määritellään yhteistyössä eri ministeriöiden, kulttuuri- ja luovien alojen keskeisten toimijoiden sekä kansainvälistymisen asiantuntijoiden kanssa kulttuurin poikkihallinnollinen kansainvälistymisstrategia, edistetään luovien alojen immateriaalioikeusosaamista ja neuvottelutaitoja]

Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?

Grafia ry on visuaalisen viestinnän suunnittelijoiden järjestö, jonka tarkoituksena on edistää alan tietämystä ja tuntemusta sekä valvoa jäsentensä ammatillisia, oikeudellisia ja taloudellisia etuja. Järjestö on perustettu vuonna 1933. Grafian jäsenet ovat viestintä- ja muotoilualan ammattilaisia. Järjestöön kuuluu lähes 1300 jäsentä. Grafia toimii koko visuaalisen viestinnän kentän ja sen ammattilaisten yhdyssiteenä.

Tiivistelmä näkemyksistänne

Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.

Grafia kiittää mahdollisuudesta lausua kulttuuripoliittisesta selonteosta. Selonteko on kunnianhimoinen ja arvostamme sen poikkihallinnollista luonnetta. Luovan alan edistäminen edellyttää yhteisiä linjauksia yli toimialarajojen ja vaalikausien. Tämänhetkiset mittavat luovaa alaa koskevat leikkaukset ovat kuitenkin pahasti ristiriidassa selonteon tavoitteiden kanssa.

Esimerkiksi luovan alan tilastointia ollaan ajamassa alas osana Tilastokeskuksen säästötoimenpiteitä. Selonteon toimenpide-ehdotuksissa kuitenkin todetaan, että toimialaa koskevan tietoperustan ajantasaisuutta, kattavuutta ja yhteentoimivuutta sekä hyödynnettävyyttä tulisi parantaa. Yhteiskunta tietovaltaistuu ja nykyisten, puutteellistenkin, rakenteiden purkaminen vaikeuttaa entisestään selonteossa esiteltyjen tavoitteiden saavuttamista.

Luovilla aloilla on suuri potentiaali vauhdittaa kestävä kasvua ja kilpailukykyä. Luovan alan potentiaalia ei ole kuitenkaan hyödynnetty riittävästi. Luoville aloille tulisi laatia kasvustrategia alan potentiaalın kokonaisvaltaiseksi hyödyntämiseksi. Tulisi myös luoda luovalle alalle paremmin sopivia rahoitusmalleja ja tukea toimijoiden omien tulojen kasvattamista eri tavoin. Esimerkiksi tekijöiden immateriaalioikeusosaamisen ja neuvottelutaitojen parantaminen sekä yrittäjyysosaamisen parantaminen olisivat keinoja tähän.

Elinvoimainen luova- ja kulttuuriala tarvitsee tekijöitä. Siksi työn tekemisen edellytykset on turvattava ja tekijöiden työmarkkina-asemaa vahvistettava. Näillä aloilla työelämä muuttuu erityisen nopeasti ja tekijöitä pitäisi tukea edistämällä itsensä työllistäjien asemaa. Valmisteilla oleva yhdistelmävakuutus on konkreettinen askel tähän suuntaan.

Tekoälyn ja tekoälysovellusten kehittyminen on luovalle alalle sekä uhka että mahdollisuus. Tekoälyä ja siihen liittyvää lainsäädäntöä kehitettäessä on varmistettava, että tekijöiden oikeudet turvataan. Teknologian kehitys ei saa syrjäyttää luovaa työtä, tekijöille syntyviä oikeuksia eikä luovan työn ansaintamahdollisuuksia. Tekoälyteknologioita tulee kehittää vastuullisesti tekijänoikeuksia kunnioittaen.

Soramäki Katri
Grafia ry